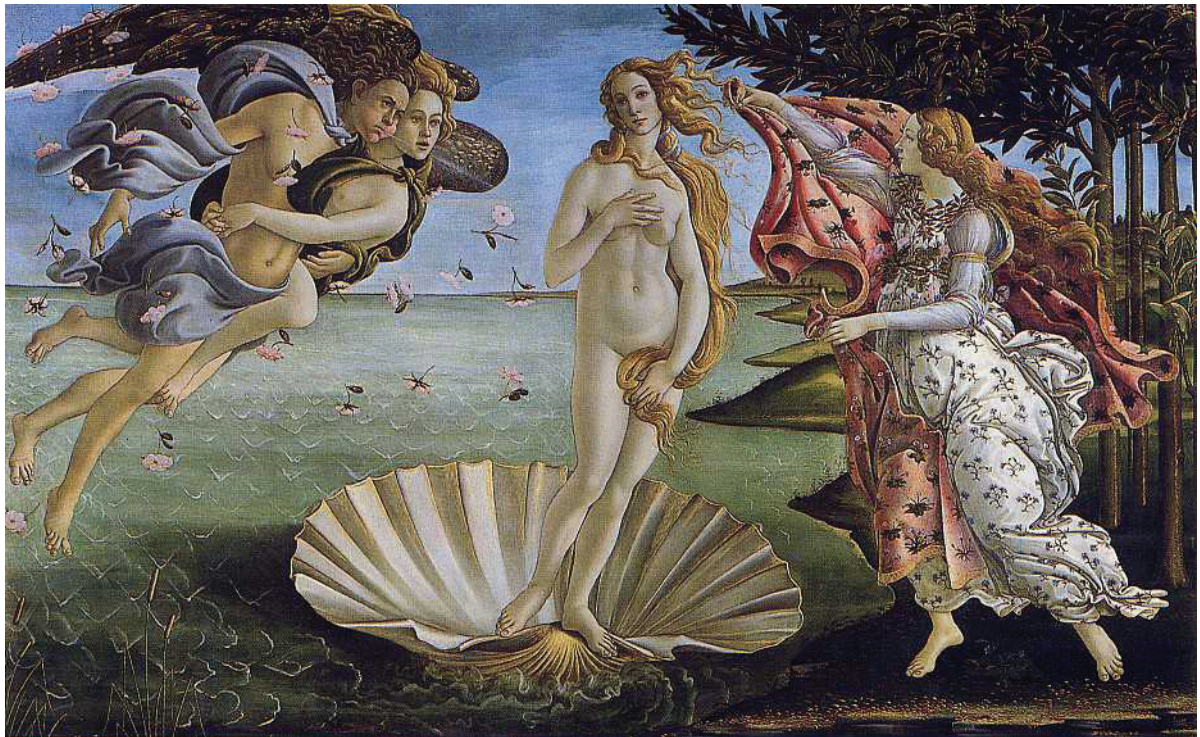

CADERNO DE MITOLOGÍA

IES DE MELIDE. DPTO DE GREGO
CULTURA CLÁSICA. 3º/4º DE ESO

.....

ALUMN@:

CONCEPTO DE MITO

¿Que é para ti un mito?

Observa as seguintes fotografías de personaxes famosos e escribe o seu nome debaixo, se o sabes, e a que se dedican ou dedicaron. ¿A cales deles consideras mitos ou heroes? por que?

Definición de mito e mitoloxía clásica

¿Cal era a función do mito clásico?

1. COSMOGONÍA: A ORIXE DO MUNDO

Le con atención os seguintes textos extrahídos da *Cosmogonía*, obra do poeta grego Hesíodo (s. VII a.C.), que tratan da orixe do mundo segundo a mitoloxía grega

O primeiro que existiu foi o Caos¹. Despois Xea, a Terra, sede sempre de todos os inmortalis que habitan o nevado cumio do Olimpo, e o tenebroso Tártaro² alá nas profundidades da Terra. Por último naceu Eros, o máis fermoso entre os deuses inmortalis, que afrouxa os membros e engaiola o corazón e a vontade de todos os deuses e todos os homes.

Do Caos naceron Érebo³ e a negra Noite, e da Noite naceron á súa vez o Éter⁴ e o Día.

Xea xerou en primeiro lugar ó estrelado Urano coas súas mesmas proporcións, para que a cubrira por todas partes e fora unha sede feliz para os deuses. Tamén deu a luz ás grandes Montañas, pracenteiras moradas das deusas, as Ninfas que habitan as montañas cheas de sendeiros. Ela xerou tamén ó estéril mar de axitadas ondas, o Ponto⁵, sen ter relación con varón.

Logo Xea uniuse a Urano e deu a luz a Océano⁶ de profundos remuíños, a Ceo, Crio, Hiperión, Xapeto, Tea, Rea, Temis, Mnemosine, Febe de dourada coroa e a amable Tetis. Despois deles naceu o máis novo, Cronos, de mente retorcida, o máis terrible dos fillos e concibiu odio contra o seu vigoroso pai.

Deu a luz, ademais ós cíclopes, de corazón soberbio [...]. Estes eran en todo semellantes ós deuses, pero no medio da fronte tiñan un so ollo redondo. Vigor, forza e enxeño había nas súas obras.

Aínda de Xea e Urano naceron outros tres fillos, poderosos e fortes: Coto, Briareo e Xixes, fillos cheos de soberbia. Dos seus ombreiros saían impetuosos cen terribles brazos e cada un cincuenta cabezas lle nacían dos ombros, sobre os membros robustos. Unha forza inesgotable e poderosa había na súa corpulenta figura.

En efecto, cantos nacían de Xea e Urano, fillos formidables, ían sendo odiados polo seu pai dende o principio. E a medida que ían nacendo, íaos ocultando a todos no seno de Xea e non os deixaba saír á luz. E Urano compraciase na súa malvada acción. A inmensa Xea no seu interior xemía e sentíndose chea meditou unha enganosa e cruel artimaña. Forxou

unha fouce enorme e deu instrucións ó seus fillos e díxolles animándoos, anque afluxida no seu corazón:

“¡Fillos meus e dun pai malvado! Se queredes obedecerme, vingaremonos da cruel aldraxe do voso pai; pois foi o primeiro en matinar infames accións.”

Así dixo e apoderouse de todos o medo e ningún falou. So despois, o gran Cronos, de mente retorcida cobrou ánimo e respondeulle á súa nai con estas palabras:

“Nai, eu podería encargarme desta encomenda xa que nada me importa do noso pai de nome funesto, pois el foi o primeiro en matinar obras indignas.”

Así falou e a enorme Xea alegrouse moito no seu corazón. Colocou a seu fillo en oculta emboscada. Puxo nas súas mans a afiada fouce e instruíno en todo o engano. Chegou o poderoso Urano traendo con el a noite, estendeuse en torno á Terra, desexoso de amor, e cubriuna por completo. O fillo dende o escondedoiro alcanzouno coa man esquerda, coa dereita colleu a enorme e afiada fouce e nun instante cortou os xenitais do seu pai e arroxounos tras de si para que se dispersasen. Aqueles non escaparon inutilmente da súa man. Pois unhas cantas gotas de sangue pingaron e todas as recibiu Xea e no transcurso deu a luz ás poderosas Erinias⁷ e ós corpulentos xigantes que resplandecen coas súas armas [...]

En canto ós xenitais, tan pronto como os cortou co aceiro e botounos lonxe da terra firme, ó ponto batido polas ondas, foron moito tempo transportados polo mar.

En torno, unha branca espuma saía da pel inmortal. En medio dela formouse unha doncela. Primeiro acercouse á divina Citera⁸ e dende alí dirixiuse a Chipre rodeada de ondas. De alí saíu a terra a venerable e fermosa deusa, e o paso dos seus pes delicados ía medrando a herba. A ela os homes e os deuses chámana Afrodita, porque naceu da espuma, e Citerea, porque primeiro dirixiuse a Citera.

O reinado de Cronos

Rea, cativada por Crono, deu a luz ilustres fillos: Hestia, Deméter, Hera de douradas sandalias, o poderoso Hades que ten as súas moradas baixo terra e

posúe un corazón implacable, o resoante Posidón e o prudente Zeus, pai de deuses e homes, que co seu trono fai tremer a espaciosa terra.

A estes tragábaos Crono tan pronto saían do ventre da súa nai, pois sabía que, aínda que fose forte estáballe destinado sucumbir a mans do seu propio fillo. Así devoraba ós seus fillos e Rea tiña unha dor infinita.

Pero cando estaba a punto de dar a luz a Zeus, suplicou ós seus pais, Xea e o estrelado Urano, que prepararan un plan para que puidera dar a luz a escondidas e vingarse de Crono.

Eles enviárona a Creta e tan pronto como deu a luz, Rea escondeu a Zeus nunha caverna inaccesible nas entrañas da divina terra. Despois de envolver unha gran pedra en cueiros, déullela ó soberano Uránida⁹, primeiro rei dos deuses. El colleuna coas súas mans e comeuna, ¡infeliz!, sen decatarse que deixaba ó seu fillo sen dano e que pronto, vencéndoo coa súa forza e as súas mans, ía a despoxalo do poder e reinar entre os inmortais.

Pasado un tempo, Zeus medrou rapidamente e mediante o engano e a forza fixo vomitar a Cronos a súa prole¹⁰. Primeiro vomitou a pedra, o último que engulira. Zeus fixouna na sagrada Pitia, nos vales ó pe do Parnaso, monumento para a posteridade, marabilla para os homes mortais.

Titanomaquia

Logo liberou das dolorosas cadeas os irmáns do seu pai, ós Hecatonquiros e Cíclopes, a quen seu pai encadeara na súa tolemia.

Os Hecatonquiros, Cíclopes, Zeus e os seus irmáns declaráronlle a guerra a Cronos e ós seus irmáns, os Titáns¹¹. Os Cíclopes déronlle a Zeus o lóstrego e o raio, a Posidón o tridente e a Hades o casco que o facía invisible. Os Hecatonquiros coas súas trescentas mans arroxaban enormes rocas contra os Titáns. A victoria para os olímpicos non tardou en chegar e Zeus converteuse no novo rei da xeración dos deuses. Crono e os seus irmáns foron encadeados e arroxados ó Tártaro, baixo a vixilancia dos Hecatonquiros.

Xigantomaquia

Xea, que vía con desgusto o castigo imposto por Zeus ós Titáns, incitou ós Xigantes para que se rebelasen contra os deuses. Os xigantes eran seres enormes con gran forza, con cen cabezas de serpes por cabelos e cola de dragón. Atacaron ós deuses con fachos prendidos, chuvia de rochas e árbores ardendo. A terra resoou horriblemente, o

ancho ceo arriba, o ponto, as correntes do Océano e as profundidades da terra. O alto Olimpo tremía baixo os seus inmortais pes, cando os Xigantes se levantaban e a terra xemía.

Combateron Posidón, Apolo, Hefesto, Dioniso e, sobre todo, Atenea. Esta, nada máis nacer armada da cabeza do seu pai Zeus, matou o xigante Palante e combateu ó lado do seu pai Zeus. Como as Moiras¹² prediciran que só gañarían os Olímpicos se un mortal se lles unía na loita, uníuselles Heracles e un tras outro os xigantes caeron derrotados.

A creación dos homes

Houbo un tempo no que só existían deuses inmortais e ningún mortal poboaba a terra. Entón pensaron os deuses en crear seres que a poboaran.

Zeus encargou os fillos do Titán Xapeto, ó astuto Prometeo e ó torpe Epimeteo, que crearan criaturas terreaís dotadas de gracia e forza. Prometeo moldeou ós homes de barro. Epimeteo rogou ó seu irmán que lle permitise facer o reparto. Deste xeito doou a beleza a un animal, a outro a potencia, a outro fíxoo pequeno, pero veloz, a outro grande e a outro sagaz. Pero non sendo tan sabio coma o Prometeo, ofreceu todos os dons para os animais, deixando ós homes para o final. En consecuencia o home quedou un, indefenso e sen arma algunha.

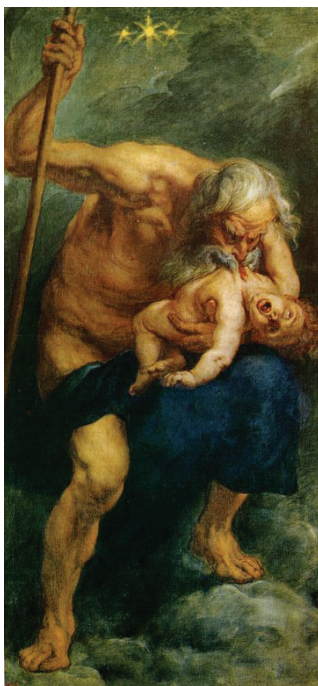
Prometeo

Prometeo, o amigo do home, vendo a inxustiza cometida, pediu a deusa Atenea que lles insuflase a vida e a sabedoría e entregou ó home a lóxica.

Prometeo, ademais, roubou o lume do raio de Zeus para favorecer ós mortais, polo que Zeus, temendo que con tantos dons os humanos foran superiores ós deuses, castigouno severamente encadeándoo a unha rocha do Caúcaso, donde todas as mañás chegaba un aguia que lle roía o fígado. Pola noite medráballe o fígado de novo e o día seguinte a aguia volvía a cumprir coa súa cruel tarefa. Trinta anos máis tarde Heracles liberou a Prometeo deste suplicio.

A creación da muller

Pero Zeus decidiu tamén castigar os mortais a cambio do lume. Pois o ilustre Patexo¹³ modelou con terra unha imaxe parecida a unha casta doncela por vontade do Crónida.¹⁴ Atenea, de ollos de curuxa, colocoulle un ceñidor e adornouna cun manto de resplandecente brancura; e lle puxo na cabeza un velo artisticamente labrado coas súas mans, unha marabilla de ver. Na súa cabeza,

o ilustre Hefesto puxo unha coroa de ouro que el mesmo forxara, para agradar ó seu pai Zeus.

Logo levouna a donde estaban os outros deuses e homes e un estupor apoderouse deles cando viron o profundo engano destinado ós homes. Pois dela descende a funesta liñaxe das mulleres, gran desgracia para los mortais. Cada un dos deuses outorgoulle unha gracia, polo que recibiu o nome de Pandora, que significa “todos os dons”; anque Hermes outorgoulle a mentira e o carácter voluble.

Zeus ordenou a Hermes que a levase como presente a Epimeteo. E anque seu irmán Prometeo lle dixera que nunca aceptase un regalo de Zeus, senón que o devolverse de novo para evitar que fose prexudicial para os homes; Epimeteo aceptouna como muller.

Os deuses tamén entregaran unha caixa selada a Pandora, que non debía abrir se quería que os homes vivisen felices. Pero, non podendo resistir a curiosidade, quitou a tapa e todos males e desgracias para os mortais saíron. So quedou dentro a esperanza como consolo para os homes.

NOTAS

1 Caos: personificación do Baleiro que había no mundo antes da creación.

2 Tártaro: zona por debaixo dos Infernos, onde estaban os cimentos do universo.

3 Érebo: as tebras do inferno.

4 Éter: o ceo superior, onde a luz é máis pura. Aquí moraban os deuses.

5 Ponto: nome poético do mar.

6 Enumeración dos seis Titáns e seis Titánides.

7 As Erinias eran as divinidades da maldición e vinganza nos delitos de sangue.

8 Citera: Illa ó sur do Peloponeso, non moi lonxe de Creta.

9 Uránida: fillo de Urano, Cronos, neste caso.

10 prole: descendencia, fillos

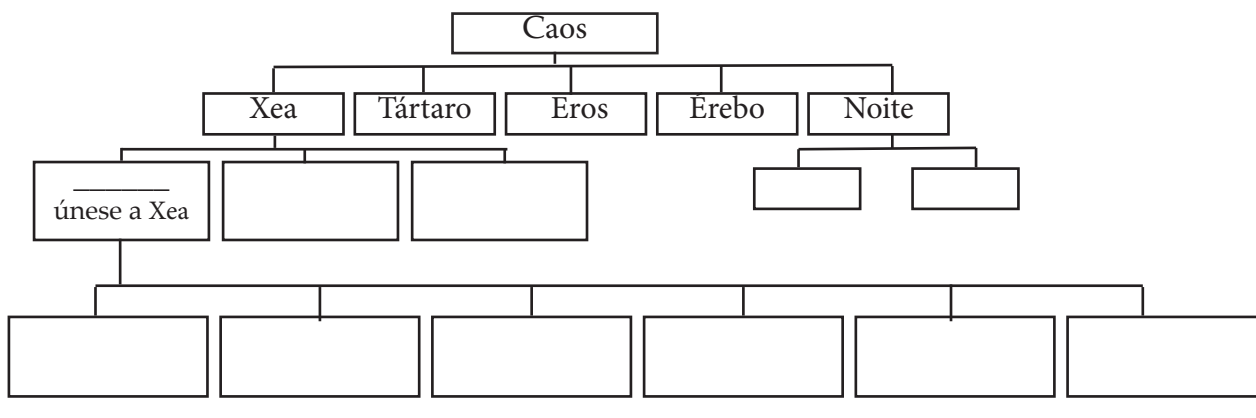
11 algúns Titáns estiveron de parte dos deuses, como Prometeo, fillo de Xapeto

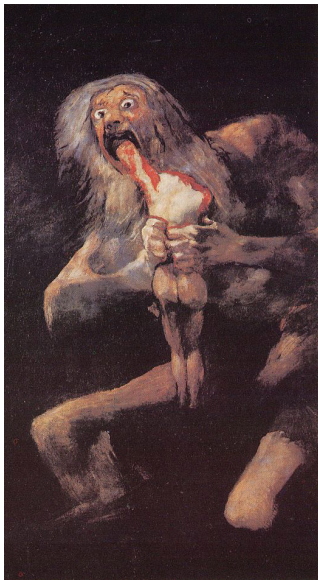
12 Moiras: deusas do destino, As Parcas dos romanos. Para os antigos, o destino estaba por riba dos deuses.

13 o ilustre Patexo era Hefesto, pois quedou coxo cando, ó nacer, a súa nai Hera o arroxou á terra por velo demasiado feo.

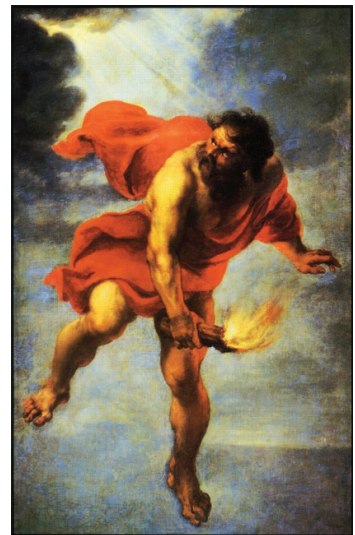
¹⁴ Crónida: fillo de Cronos. Anque eran seis os fillos, o epíteto “Crónida” case sempre se refire a Zeus.

1. Completa o seguinte cadro xenealóxico dos deuses seguindo o texto de Hesíodo (s. VII a. C.)

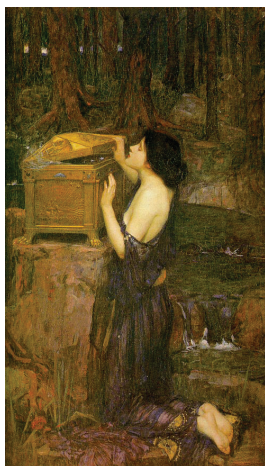

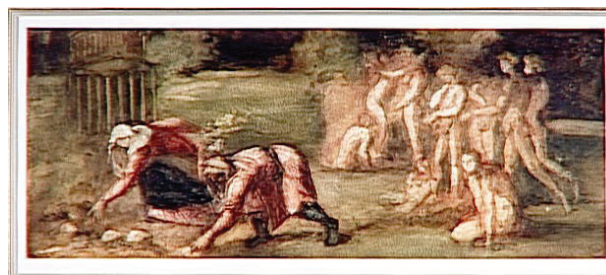
b) Prometeo e a creación do home

c) Creación da muller e consecuencias.

d) O diluvio

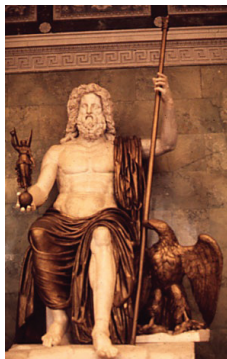
Despois de ler na clase os textos da *Biblia* do libro da *Xénese*, relativos a orixe do mundo segundo a tradición xudeo-cristián, comenta as semellanzas e diferencias coa mitoloxía clásica. Comenta, sobre todo, a orde de aparición na creación e o papel da muller.

<u>Semellanzas</u>	<u>Diferencias</u>

2. Os doce deuses olímpicos

Trata de recoñecelos e, se é posible, identifica as obras de arte que os representan. Completa os seguintes datos: Nome grego e romano, atributos (ou emblema), que protexen ou gobernan, principais características psicolóxicas ou físicas.

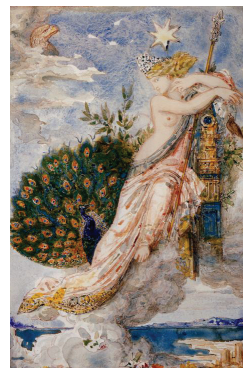
_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

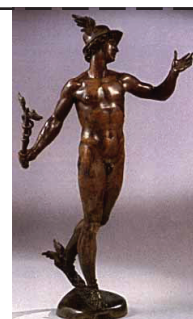

_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

_____ (grego), _____ (romano)

Atributos ou emblema:

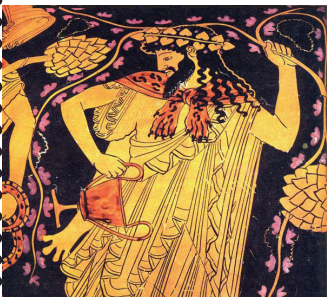
____ (grego),
____ (romano)

Atributos ou emblema:

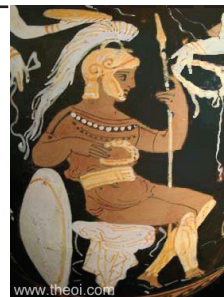
____ (grego),
____ (romano)

Atributos ou emblema:

____ (grego),
____ (romano)

Atributos ou emblema:

____ (grego),
____ (romano)

Atributos ou emblema:

____ (grego),
____ (romano)

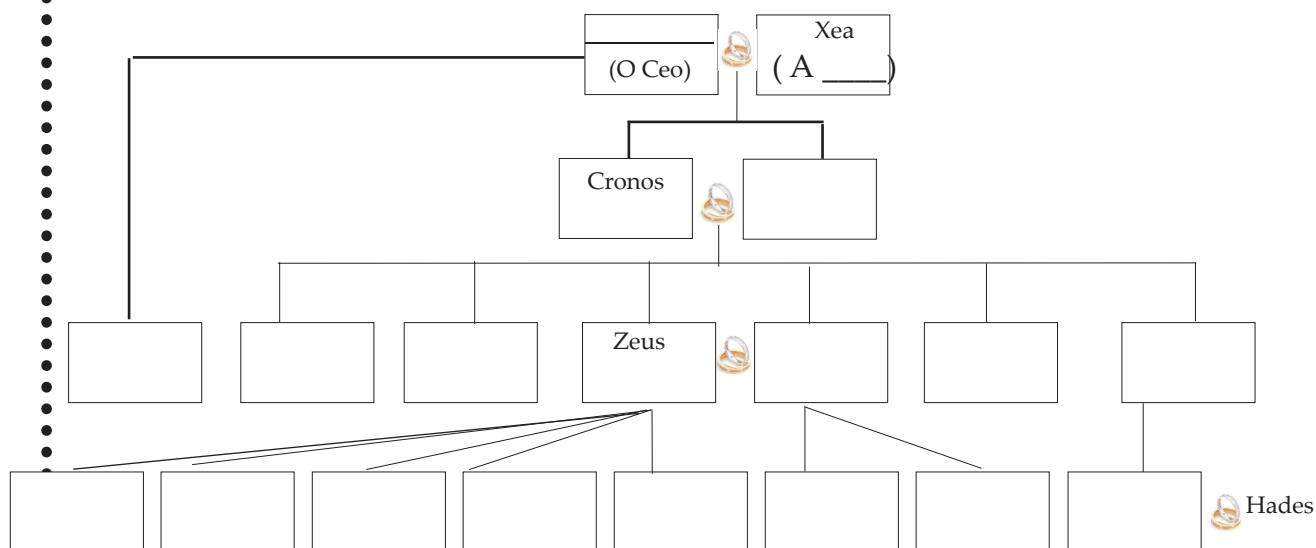
Atributos ou emblema:

____ (grego),
____ (romano)

Atributos ou emblema:

Cadro xenalóxico: indica o parentesco dos principais deuses olímpicos cubrindo este cadro. Pon debaixo o nome romano entre parénteses.

Comenta as seguintes imaxes tratando de indentificar o maior número de personaxes:

3. Amantes de Zeus

Zeus era un gran seductor de deusas, mulleres e incluso homes. Para elo gostaba moito de transformarse en animais ou fenómenos atmosférico. Na seguintes imaxes identifica as súas unións explicando a súa metamorfose (transformación) e a súa descendencia, axudándote das pistas. Identifica algún dos autores das obras, se é posible.

Emblema da súa amante-esposa

Zeus

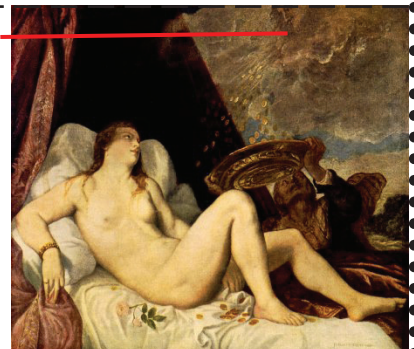
Sémele

Zeus

Zeus, transformado en néboa

Zeus, transformado en chuvia de ouro

Zeus

Sinala a descendencia destas unións:

Zeus♥Metis:

Zeus♥Temis:

Zeus♥Mnemosine:

Zeus♥Eurínome:

Zeus♥Leto (Latona):

Zeus♥Maia:

Zeus♥Alcmene:

4. Divinidades menores e seres míticos.

Identificaas e di de que se ocupan. Indica os autores das obras, se é posible.

_____ ou Furias

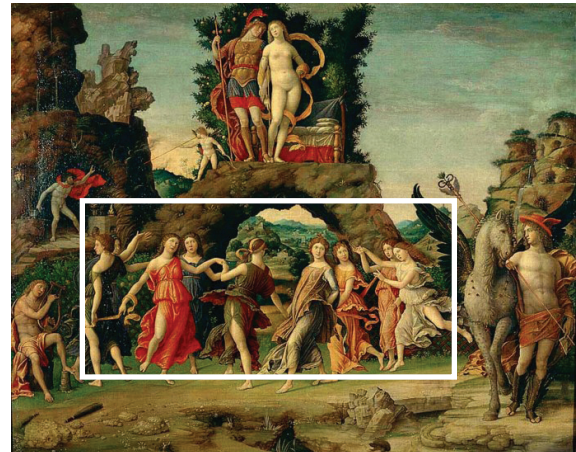
As _____ ou Parcas

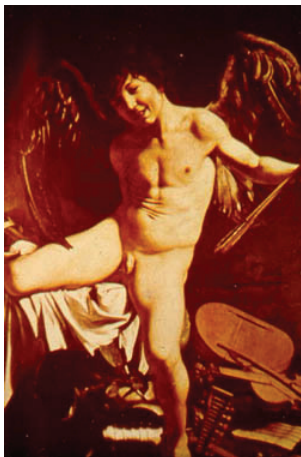
As _____ ou Gracias

As nove musas

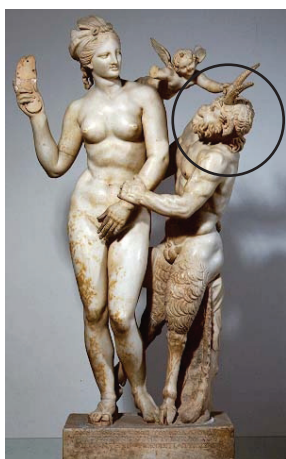
_____ ou _____ (nome grego e romano)

Hestia ou _____ (nome grego e romano)

Pan

Sátiros ou _____

Ninfas

Centauros

Quimera

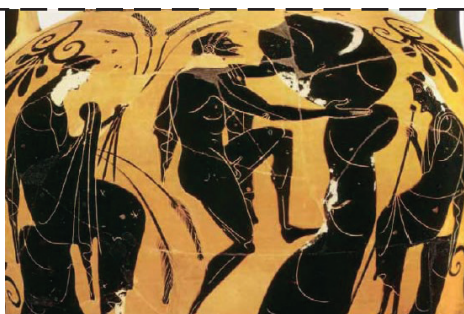

Pegaso

5. O Hades, o mundo dos infernos.

Identifica personaxes, deus que o gobernaba, os castigos máis famosos. Se reconeces o autor dalgunha imaxe anótalo.

6. a) Resume o rapto de Perséfone e explica que pode significar.

b) ¿Coñeces algún outro mito relacionado co regreso á terra ou resurrección na mitoloxía grega ou noutras mitoloxías ou relixións? Relaciona as explicacións.

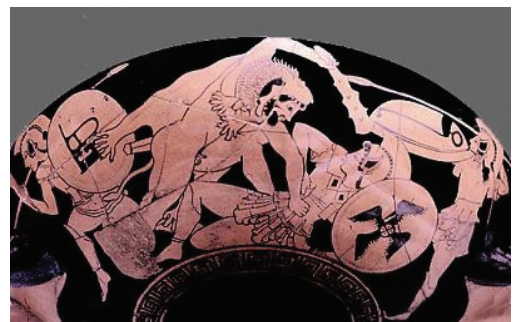
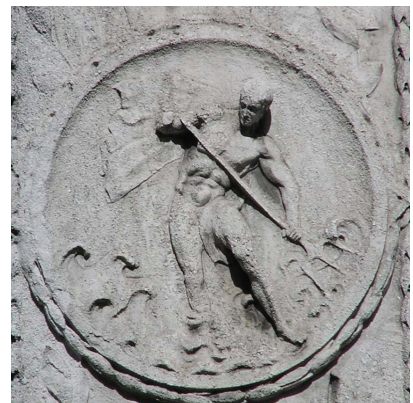
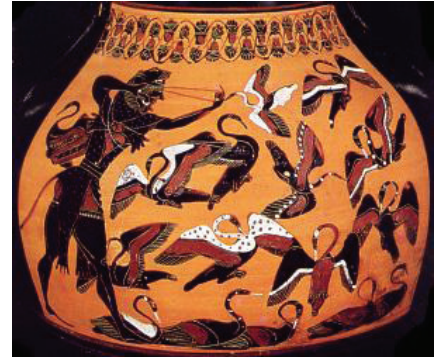
7. Heracles (Hércules)

a) Orixe, infancia e xuventude

b) Características do heroe, principais fazañas: Os doce traballos e motivos polo que tivo que realizalos

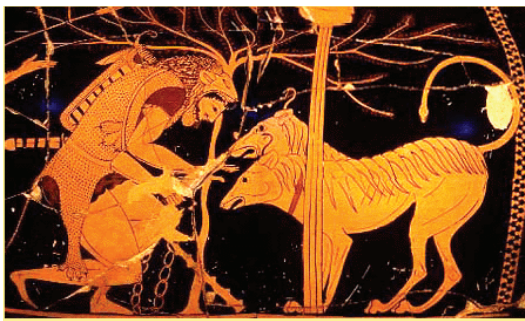

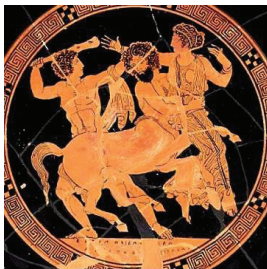

Cando Heracles regresou a Grecia dende Iberia co gando de Xerión fixo un importante traballo nesta terra ¿cal?

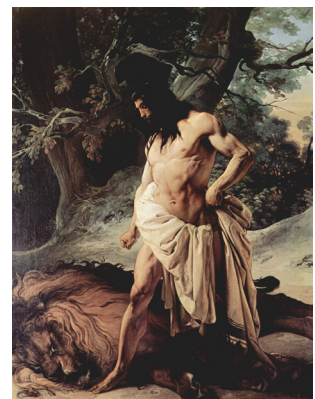
Nesta mesma viaxe, Heracles decidiu regresar polo norte, polas costa de Iberia e a Galia. Segundo a tradición, nestes lugares axudou ós homes con diferentes construcións ¿Poderías citar algunha próxima a nós?

c) Final da súa vida

d) Busca algún personaxe bíblico que teña semellanzas con Heracles e explica as similitudes.

8. Orfeo

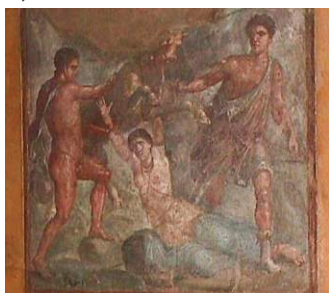
Explica as principais características deste heroe diferente: a súas orixes, feitos principais da súa vida e morte.

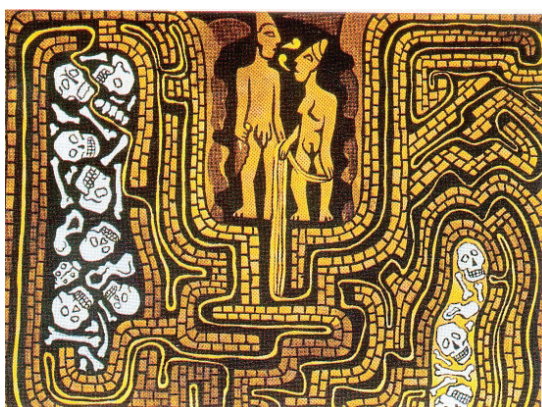
¿Coñeces algunha obra musical relacionada con este mito?

9. Teseo e o ciclo cretense

a) Familia de Minos e orixes do Minotauro

b) Teseo, orixes

c) Ariadna en Naxos

e) O Rei Exeo

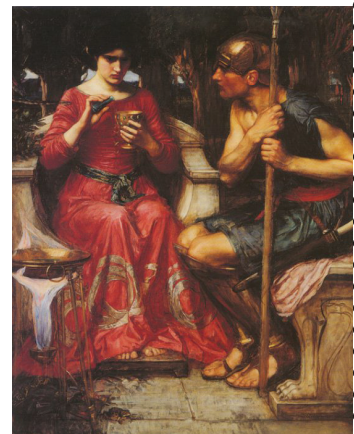
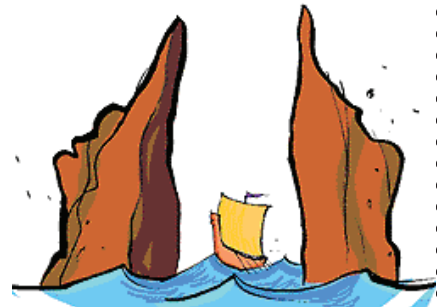
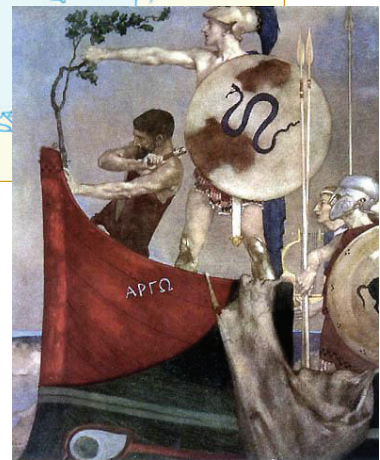

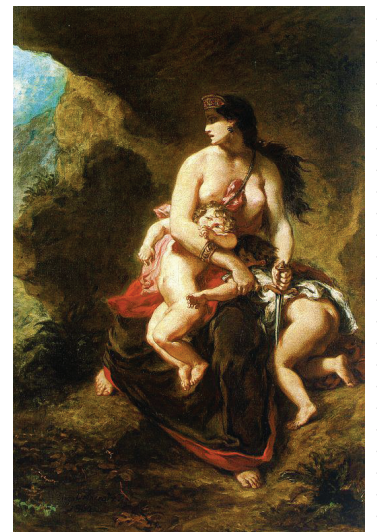
f) Completa o ciclo Troiano co mito de **Dédalo e Icaro**

10. Xasón e os Argonautas

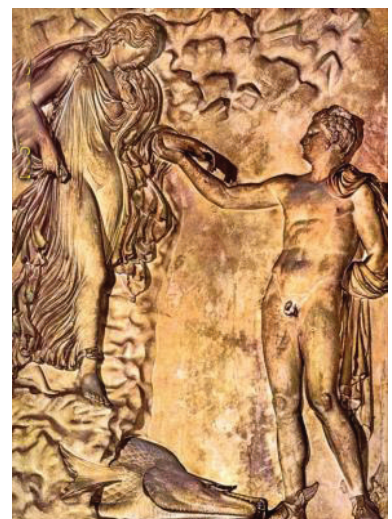
Explica cal era a misión da expedición á Cólquide, quen eran os Argonautas e por que se chamaban así, as escenas da viaxe nas imaxes, as fazañas de Xasón, o papel de Medea e a súa relación con Xasón. Sinala no mapa os puntos de partida e chegada. Se recoñeces o autor dalgunha obra anótao.

11. Perseo

Explica as súas orixes e nacemento, a misión que tivo que realizar, o encontro con Andrómeda.

12. Edipo de Tebas

Explica o seu nacemento, que oráculo pesaba sobre el e se cumpriu ou non. Cal foi o seu final e a sorte dos seus fillos.

As seguintes obras dramáticas tratan o tema de Edipo e a súa familia. Di quen foi o seu autor ou autores, e moi brevemente o seu asunto.

Edipo Rei

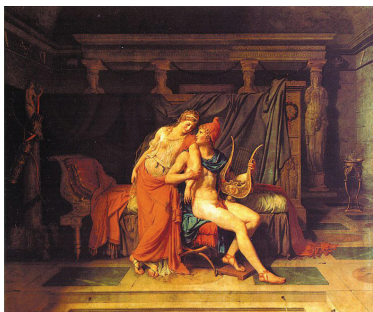
Edipo en Colono

Os sete contra Tebas

Antígona

13. A guerra de Troia:

Explica causas e orixe seguindo as imaxes.

Sinala quen eran os Atridas e fai un cadro xenealóxico da súa familia.

Completa a seguinte táboa colocando na cadro o personaxe que corresponda coas súas características. Ten en conta que os nomes propios rematados en -ida significan «Fillo de...» (Ex: Crónida, fillo de Cronos)

Personaxes: Anquises, Néstor, O Gran Ajax , Astianacte, Agamenón, Helena, Ifixenia, Glauco, Odiseo (Ulises), Hécuba, Sarpedón, Menelao, Patroclo, Idomeneo, Andrómaca, Paris, Penélope, Ascanio ou Xulo, O Pequeno Ajax, Eneas, Diomedes, Clitemnestra, Aquiles, Casandra, Helena.

Bandos	GREGOS (Europa)		TROIANOS (Asia)	
Outros nomes	Helenos, Aqueos, Arxivos, Dánaos, Micénicos		Dárdanos, Frixios, Teucros	
Deuses partidarios	Atenea, Hera		Afrodita, Apolo	
HEROES/ PERSONAXES	Heroes	Sobrenomes/caract.	Heroes	Sobrenomes/caract.
		Atrida, rei de Micenas soberano supremo		rei de Troia
		esposa de Agamenón		esposa de Príamo
		filla de Agamenón sacrificada		Priamida, sucesor de Príamo
		Atrida, rei de Esparta		esposa de Héctor
		fermosa esposa de Menelao		fillo de Héctor
		Pélida, o dos pes lixeiros		raptou a Helena
		amigo de Aquiles		filla de Príamo, profetisa
		ancián conselleiro		Aliado de Licia
		Tidida		licio, enfrontouse a Diomedes
		Laertiada, famoso pola súa intelixencia		Escapou da destrucción de Troia cara Italia
		esposa de Ulises		pai de Eneas
		o grande, fillo de Telamón		fillo de Eneas
		o pequeno, fillo de Oileo		
		Rei de Creta		

Fai un cadro xenealóxico dos membros da familia de Príamo que aparecen nesta táboa.

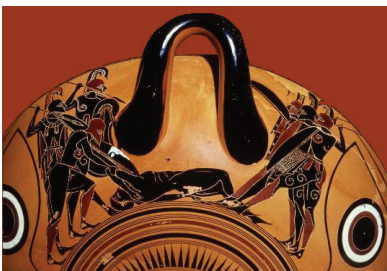
Explica a infancia e mocidade de **Aquiles** seguindo as imaxes.

A *Iliada* de Homero cóntanos feitos xa case ó final da guerra e céntrase na «ira» de **Aquiles**. Averigua que lle pasou a este heroe con Agamenón e como influíu este incidente na guerra, explicando as imaxes.

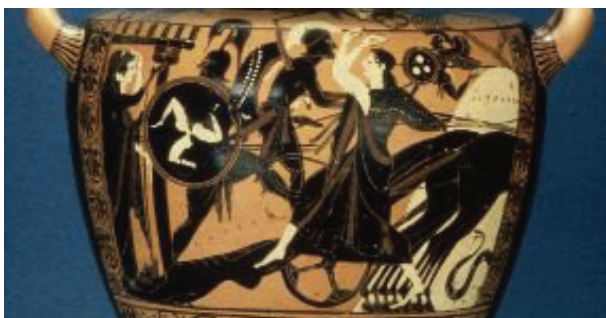

¿Quen era **Patroclo** e cal foi o seu papel na *Iliada*? ¿como reaccionou Aquiles ante a súa morte?. Explica as imaxes.

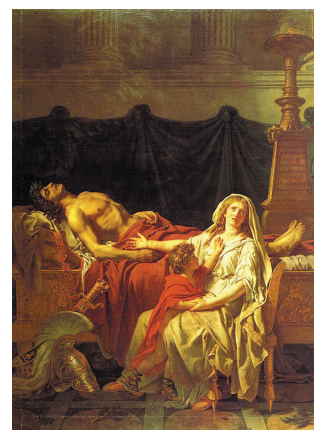
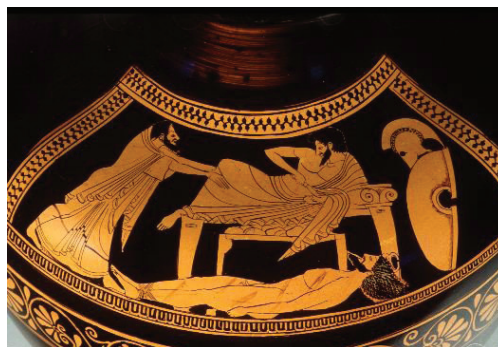

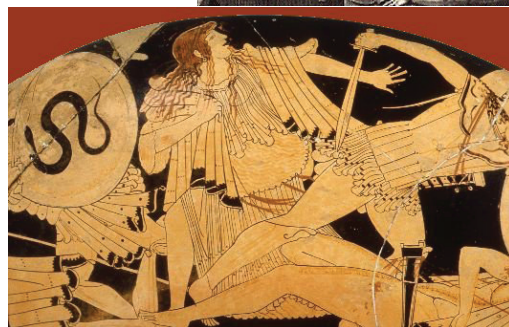
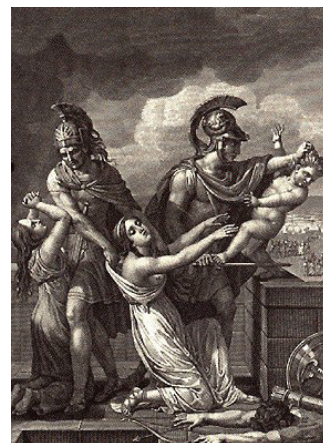
¿Quen era **Héctor**? ¿Quen era a súa muller? ¿Cal é o seu final? Explica as imaxes.

¿Quen era **Príamo**? ¿Cal foi o seu papel na *Ilíada*? Explica as imaxes.

Explica o final da guerra de Troia e cal foia a sorte dos vencidos. Explica as imaxes.

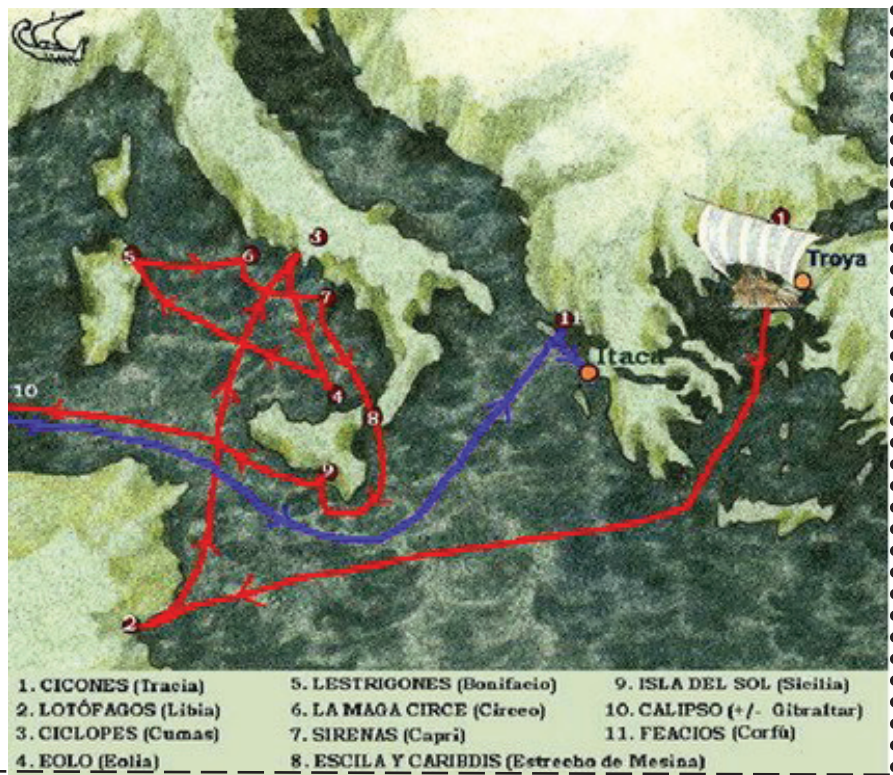

14. A Odisea: o regreso de Ulises

¿Cal era o reino de Ulises e en que situación estaba desde que el marchara á guerra de Troia? Explica as actitudes da súa muller e fillo seguindo as imaxes.

Fíxate no seguinte mapa e seguindo as imaxes vai explicando o percorrido de Ulises e as súas aventuras ata chegar a Itaca.

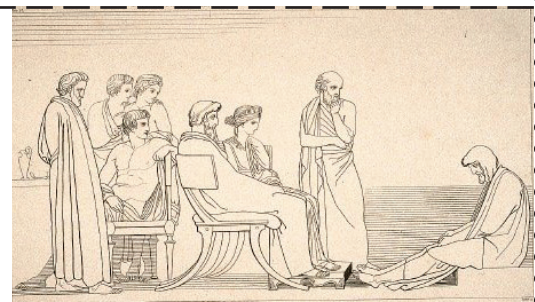
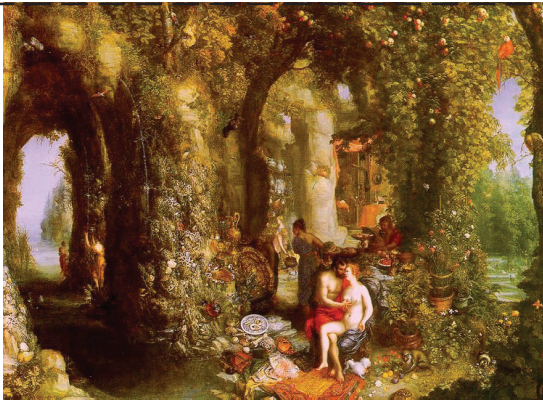
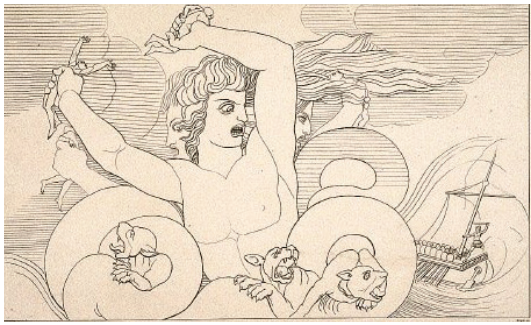

Illa de Eolo

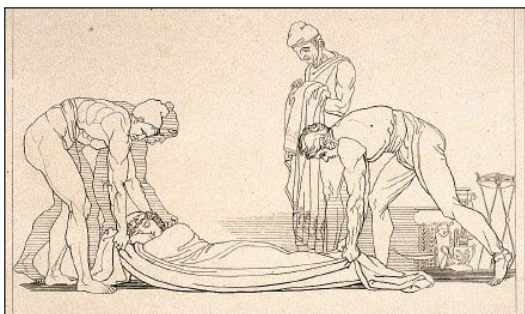

Lestrigóns (Telépilo)

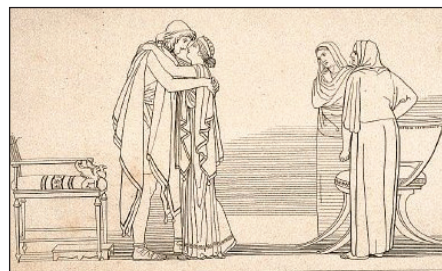
Cando por fin Odiseo consegue chegar á súa patria, e axudado por Atenea para poder matinar un plan de vinganza. Explicáo, seguindo as imaxes.

O recoñecemento. Explica as imaxes

O final. Explica as ilustracións.

15. A Eneida: a viaxe de Eneas

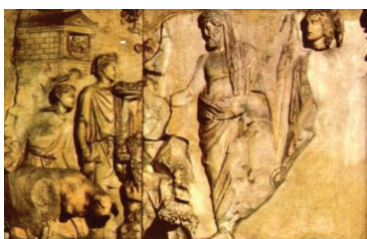
Explica as súas orixes, a súa fuxida de Troia, a súa misión e viaxes.

Encontro con Dido ¿cal era o reino de Dido? ¿Como acabou este romance e que repercusións tivo para os romanos?

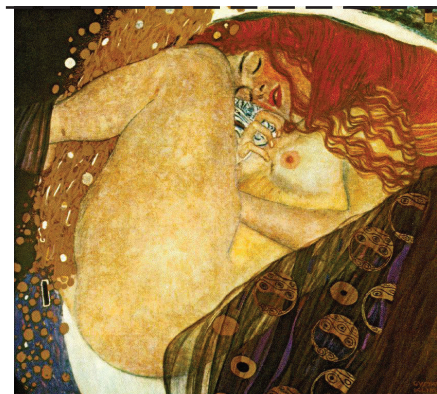
Eneas ofrece un sacrificio para dar gracias pola súa chegada ó seu destino ¿Cal era?

¿Coñeces algunha obra musical inspirada neste mito?

16. Tenta recoñecer as seguintes escenas e/ou personaxes que nelas se representan e explícaaas. Se recoñeces o autor, anótalo.

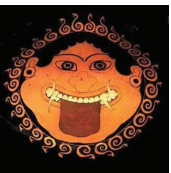
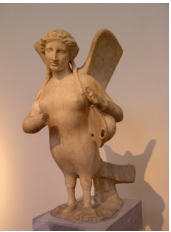
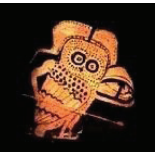

APUNTAMENTOS

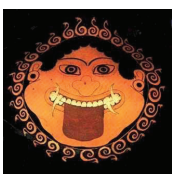
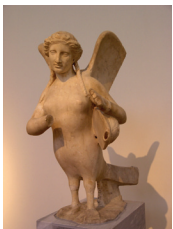
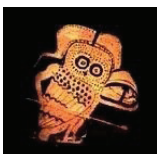
(Podes repasar aquí os emblemas dos principais deuses olímpicos)

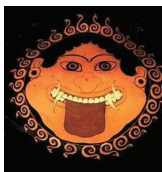
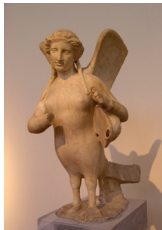
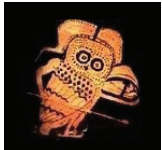
APUNTAMENTOS

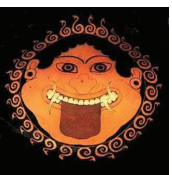
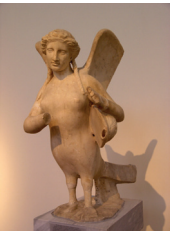
APUNTAMENTOS

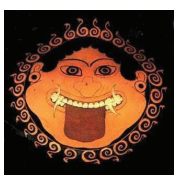
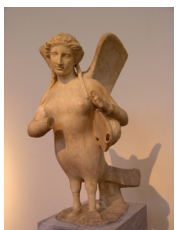
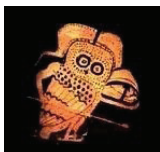
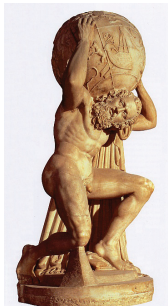
APUNTAMENTOS

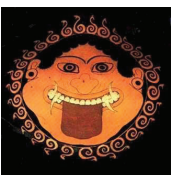
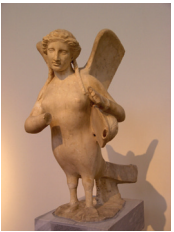
APUNTAMENTOS

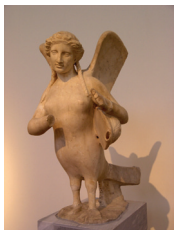
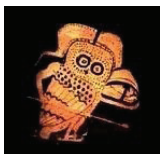
APUNTAMENTOS

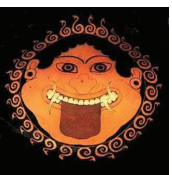
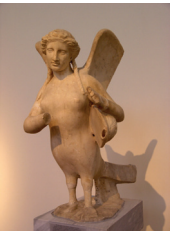
APUNTAMENTOS

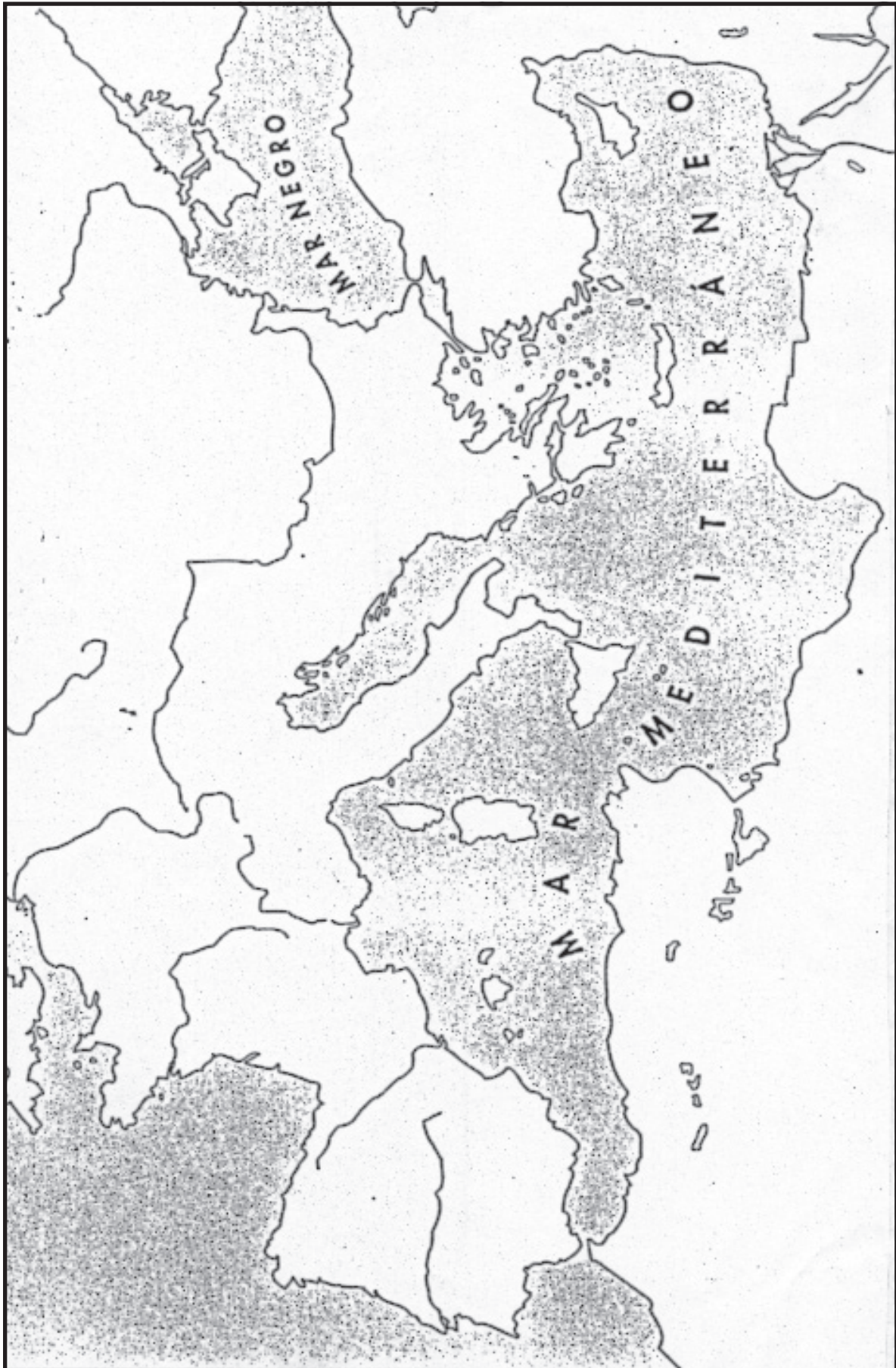
APUNTAMENTOS

APUNTAMENTOS

MAPA DO MUNDO MEDITERRÁNEO

MAPA DA ANTIGA GRECIA

BIBLIOGRAFÍA (Libros da biblioteca do IES de Melide)

- Robert Graves, *Mitos da Antiga Grecia*. ed. Xerais, (Serie Xabarán, nº 42), Vigo 1.989
- Giovanni Caselli, *El viaje de los Argonautas*. (Con mapa despregable no interior)
- A Biblia (signatura 22)
- Dicionarios de Mitoloxía na biblioteca (signatura 292)
- Marcia Williams. *Los mitos griegos*
- Marcia Williams *La Ilíada y la Odisea*
- *La Caja de Pandora*
- Colección "El sendero de los mitos" (Mirar cada título concreto)

- Páxinas Web:

- <http://aspasiamelide.blogspot.com>
- Aula virtual IES de Melide: Grego/Curso de Mitoloxía
- <http://www.slideshare.net/susanalosada>
- <http://www.chironweb.org/>
- <http://www.culturaclasica.com/>
- LABYRINTHUS: <http://www.xtec.cat/~sgiralt/>
- www.culturaclasica.net
- www.artehistoria.com
- Los Secretos de Argos: <http://sogradargos.blogspot.com/>
- Wikipedia
-